Lahari Communique

NEWS LETTER FOR PRIVATE CIRCULATION AMONG THE LEGAL FRATERNITY

Volume 15 | February 2004 | Parts 11

Tenant sentenced

Recently a division Bench of the Karnataka High Court comprising Mr. Justice R. V. Raveendran and Mr. Justice Abdul Nazeer sentenced P. V. Lingappa, a tenant of a rented premises to three days imprisonment after convicting him for a failure to honour the undertaking he had given to the High Court that he would vacate the rented premises after completion of two years time granted to him. M. Channappa, the landlord of Lingappa, had initiated content proceedings against the latter after he failed to vacate the rented premises even after the lapse of two years.

Campus Watch

□ On January 25th Viveknagar Police arrested Ms.Shubha(23), a third year student of BMS Law College along with three of her associates including her boy friend *Arun Verma (21)*, a student of first year LLB in the same college on charges of killing her fiance and neighbour, B.V.Girish (26), a software engineer with Intel Technology, on a lonely strech of intermediate Koramagala - Indiranagar ring road on 3rd December. Ms. Shubha is the daughter of Mr. Shankaranarayana, an Advocate put up at BSK 2nd Stage, Bangalore.

□ The National Academy of Law School and Research, Hyderabad, has bagged the first prize in the National Moot Court competition organised by the KLE societies, Law College, Bangalore, concluded during the first week of February 2004. Amity Law School, New Delhi, took the second prize.

□ Students of University Law College celebrated the annual festival on 13th and 14th February 2004. 'Srushti Creativity 2004' was the name of the fest.

Retired

After an illustrious career Mr. Justice Michael F Saldanha, retired as a Judge of the Karnataka High Court on 12-2-04. In this connection the full court of the High Court bid a farewell to Justice Saldanha in a solemn function at the High Court on his last working day. A farewell function had also been organised by the Advocates Association Bangalore at the High Court Association premises.

CJI Craves for more power to root out corruption

In a surprise move Mr Justice V. N. Khare, the Chief Justice of India, expressed his anguish that he does not have the powers to curb corruption rampant in lower judiciary. "Give some powers to the Chief Justice. What powers does the Chief Justice of India have? Despite repeated requests nothing has been done. How do I control the situation and how much can be done to control such situations by passing orders on the judicial side. You (the government) donot know with how much difficulty I secured resignation of the two high court judges earlier" the Chief Justice observed.

Justice V. N. Khare's outburst came in the wake of "cash-for-warrants case" of Gujarat in which a Magistrate was found doling out arrest warrants on payment basis and the second CBI report confirming not only this racket but admitting to similar abuse of judicial powers else where in the country. a Bench of C.J.I., Justice V.N. Khare and Justice S. H. Kapadia said "we have to break this nexus. we must break it."

"My God...What's happening?" CJI Khare remarked after perusing the CBI's status reports on February 23-2-2004. The court described the incident as an "eye-opener" and expressed the Court's determination to demolish the "nexus". He said that he would soon convene a meeting of the Chief Justices of all the High Courts to establish an internal vigilance system on judges.

Lahari Law Academy

Ms. Pushpaveni of ULC receiving participation certificate and first prize of Rs. 5,000 from Mr. Justice H. Billappa, Judge, High Court of Karnataka

On 22-2-04 the Lahari Law Academy conducted the 8th Moot Court Competition for the law students and Advocates with two years experience. There were 26 participants in the competition.

Ms. Pushpaveni of University Law College Bangalore, Mr. Arun Pradesh, Advocate and Ms. Rashmi of V.V.Puram Law College secured the first (Rs. 5000), the second (Rs. 3000) and the third (Rs. 2000) prizes. Ms. Sukanya Baliga of V.V.Puram Law College and Mr. S.N. Uday Kumar of V.V. Puram Law College secured consolation prizes of Rs. 500 each. Mr. Justice H. Billappa, Judge, High Court of Karnataka, was the chief guest at the function. Mr. H. C. Shivaramu, Chairman, KSBC distributed the certificates of participation to the participants. Mr. P.G.C. Chengappa, Director of the Academy, welcome the guests. Mr. S. Vivekananda, Advocate proposed the vote of thanks. Mr. A. D. Ramananda, Advocate & Project Co-ordinator presented the report, Mr. S.N. Prashanth Chandra, the Secretary of L.A.F. compered the programme.

Around the Courts

□ **Sec. 302 IPC-All cases of human sacrifice to propitiate Gods or Goddesses should be treated as "rarest of rare cases" and the perpetrator of the heinous crime should be awarded the death sentence;**

In a judgment dtd. 21-12-03 a Bench of the apex court comprising Justice Doraiswamy-Raju and Justice Arijit Pasayat upheld a judgment of the Jharkhand High Court awarding capital punishment to a man who sacrificed a nine year old child before Goddess Kali for his own prosperity... "Superstition cannot and does not provide justification of any killing much less a planned and deliberate one. No amount of superstitious colour can wash away the sin and offence of unprovoked killing, more, 'so, in the case of an innocent and defenceless", the Bench observed. Rejecting the argument advanced on behalf of the Appellant Sushit Murmu, that though superstition was expected and encouraged in modern society, yet an illiterate and tribal, born and brought up in an atmosphere surcharged with superstition should not be awarded the death sentence. Dismissing the appeal, the Bench said the socially abhorrent nature of the crime committed also ought not be ignored in this case. "If this act is not revolting or dastardly it is beyond comprehension as to what other act can be so described is the question", the Bench said.

□ **Sec. 376 IPC-Acquittal orders on Doctor's evidence that the victim was accustomed to sexual intercourse, cannot be sustained;**

By a judgment dtd. 26-12-03 a Bench of the apex court comprising Justice Doraiswamy Raju and Justice Arijit Pasayat

see page 3

> *A good and faithful judge prefers what is right to what is expedient.*
>
> **Horace**

The Gentleman Judge

In the retirement of Justice MF Saldanha, the Karnataka High Court has lost an illustrious judge. After his transfer from the Bombay High Court, Justice Saldanha gained the confidence of the Karnataka Bar by creating a niche for himself. Suave, erudite and iconoclastic as he was, did produce several classic judgments for which he will be remembered. While he was always open to persuasive arguments the sophistry of his vocabulary was marvellous. Be it civil, criminal, writs, contempt, company, tax jurisdictions he was equally fluent apart from being innovative in his approach. He would infuse confidence in the brother judge as well as the lawyers who appeared before him. At times, he would change his own orders while reviewing the orders which he had previously dictated whenever the matter was posted "for being spoken to" category.

Contribution of Justice Saldanha to Bangalore in the form of the several judgments/orders he passed to protect the environment earned him the nick name 'green-judge'. If his indications are considered Justice Saldanha is eager to serve the cause of environment even after his retirement. Be it the case of cubbon park, introudction of city-taxies or public interest litigations he has served the peoples' cause very well. It is another thing that a five judge Bench of the High Court nullified serveral of his judgments in PILs on the ground that a single judge had no authority to entertain those PILs and that was not assigned to him by the Chief Justice.

While Justice Saldanha was a devout catholic, he was utmost secular in his approach. He used to invariably participate in the annual Ganesh festival organised in the High Court on a voluntary basis. Besides he was the chief guest at the x-mas celebrations organised for the first time ever in the High Court.

Justice Saldanha had widely travelled and attended several international seminars and conferences amidst his busy schedule. Naturally, he was the pick of the media locally or otherwise.

It is not that Justice Saldanha didn't have negative aspects. In his eagerness to associate himself with the Bar often he used to identify himself with the office bearers of the Bar Associations. He also had earned the wrath of several politicians and administrators because of several of his judgments/orders. He was also known for being non-punctual in attending the court work.

Over all it is a great loss to the Bar considering his lofty personality as a whole. His abscence in the Karnataka Judiciary would be felt for a long time.

Legal Precedents

- **AIR 2003 SUPREME COURT 2629 M. B. SHAH AND ARUNKUMAR J.J.**

Oil and Natural Gas Corporation Ltd., Appellant V/s SAW Pipes Ltd., Respondent

Arbitration and Conciliation Act (26 of 1996) Ss. 34, 24, 28, 31 (3)-Arbitral award-Setting aside-Court's jurisdiction-A ward contrary to provision of substantive law or Act or terms of contract-Can be set aside. Words and phrases-Public policey-Expression does not admit of precise definition-concept of 'public policy' is considered to be vague, susceptible to narrow or wider meaning depending upon the context in which it is used.

Arbitration and Conciliation Act (26 of 1996) S.34 Arbitral award-India'-to be given wider meaning Award could be set aside if it is contrary to fundamental policy of Indian law, interest of India justice or morality or is patently illegal.

- **AIR 2003 KHARE, C.J.I. S.B SINHA AND DR. A. R. LAKSHMANAN J.J.**

K. A. Abdul Jaleel Appellant V/s T. A. Shahida Respondent

Family court Act (66 of 1984).S.-7-Jurisdiction-Words "suit or proceeding between the parties to a marriage"-cannot be read as "Parties to subsisting marriage"-Suit relating to property of spouse/spouses-Divorce does not take ti beyond jurisdiction of family Court.

Contributed by : **A. D. Ramananda,** Advocate

Internet Dumping

John Corker and **Gautham Srinivas**

From last issue

Internet dumping has been a problem in Australia for over three years. The number of complaints to the TIO make clear that the problem is growing rapidly despite the provisions of the TISSC code

Specifically addressing 'internet dialler services' being in place since July 2001. There are many new users and young users being dumped.

Most of the complaints relate to Australian based 190 service providers, rather than international 0011 service providers.

Compliance with the TiCCS code is a condition of the contract between Telstra and each 190 service provider. TISSC has been successful in having at least one provider refund phone charges to a customer when their service contained inadequate notifications. Telstra has disconnected a number of service found to be in breach of the TISSC code.

Complaints are difficult to investigate because of the time lag between incurring the phone charges and receipt of the phone bill, the difficulty of locating temporary internet files that indicate websites visited sometimes months before and identifying redialler software on a computer.

Telstra seems to have adopted a 'hands off' approach, providing the minimal protections of disconnection after 30 minutes only on a $4 or more per minute call. It is not in their commercial interest to do otherwise, but the evidence indicates that this is not adequately addressing the problem.

The possible solutions fall into two categories; first, providing adequate information prior to and during the call; and second, putting a cap be levied for a premium call (as per the UK model) and a monetary capover a given period (the Australian proposal).

Adequate information and notification

The TISSC code provisions have been in place for two years, have been tested and amended and deal quite well with the second part of the Australian Government's direction, that of adequate information being provided to the customer about the risk a associated with premium services, particularly in relation to the use of internet diallers.

The TISSC code requires the internet dialler software to contain notification to the caller prior to connection to the service (maintained throughout the call) about charges and the requirement for the caller to actively accept the charges. Notably, this notification is only required once the dialler is downloaded. It is suggested that regulation should also require adequate notices to exist on the website at the place where the download link is situated.

The ongoing amount of complaints about internet dumping seems to indicate that some service providers are not complying with the TISSC code. The two companies mentioned in the Commonwealth Parliament, Sound Advertising Pty Ltd and Media Tel, have had large and increasing numbers of breaches (over 100 a quarter) found against them by TISSC at least since mid-2002. 17 this alone would seem to warrant making the TiSSC code a Pt 6 Code under the Telecommunicatons Act so that it is enforceable.

The TISSC code can be contrasted with the ACA draft determination, which only requires provision of relevant information to the customer after the person becomes a relevant customer or on request.

Call barring and termination of premium call

Senator Alston has already shaped the likely response from the ACA on the issue of call barring and termination of premium service calls. He has directed it to introduce a service provider determination that requires a service provider to bar a person from access to a premium service for the remaining part of a calendar month if their bill reaches a specific figure (suggested by the ACA in the draftdetermination to be $250). The approach implicitlyrejects the UK approach of placing a monetary limit on a single premium online service to not exceed 20 and to terminate by forced release when the charges reach 20. The service provider is not to allow further access to the service until the caller has disconnected from the premium rate service.

The UK approach may well restrict the industry's ability to maximise revenue from provision of online premium services. However, the Australian proposal of a monetary limit reached in a calendar month provides a much laterwarning to an unsupecting customer than does the UK system.

to be continued...

Around the Courts

From Page 1

reversed the acquittal order and sentenced the Accused, Ram Dev Singh, to seven years imprisonment for raping his maid servant 18 years ago. Referring to the acquittal order based on the Doctor's evidence that the victim was accustomed to sexual intercourse the Bench said, "that cannot, by any strech of imagination, be a ground to acquit the alleged rapist." It is the Accused who was on trial and not the victim.

The Bench noted that the victim had a right to refuse to submit herself to sexual intercourse to anyone and everyone because she was not a vulnerable object or prey for being sexually assaulted by anyone and everyone. An unmerited acquittal encourages wolves in society, more so, when the victims are helpless females or minor children, the Judges said. While parting with the case the judges said, "a socially sensitised judge is a better statutory armour in cases of crimes against women than long clauses of penal provisions containing complex exceptions and provisions."

☐ **Companies Act, 1956, Sections 443, 483(m) 524 discretion exercised by the single Judge in extending the term of office of the official liquidator is not reasonable and judicious;**

A division Bench of the High Court of Karnataka comprising Chief Justice N.K.Jain and justice H.G.Ramesh by its judgment dated 25-7-2003 in OSA No. 69/2002 has ruled that since there is no subsisting right in favour of the outgoing official liquidator he has no right to continue in office after the expiry of the term in which he was initially appointed. It has been pointed out that Sec. 57 of the Insolvency Act confers power of extending the service of the official liquidator only on the government and not on the court. The division Bench found fault with the discretion exercised by the single Judge as not being 'reasonable and judicious' in the facts of the given case. In view of this finding the single judge's order passed in Company Application No. 563/01 is set a side (M. Ramachandra Reddy, Vs. H. Puttaswamy & Another).

Judge held for rape

On 19th January the venue of World Social Forum (WSF) in Mumbai became apparent when a 27 year old South African delegate accused a fellow delegate, a high court judge raping her. The incident shocked the participants at the WSF and brought home the stark reality of the two threats faced by women the world over. The incident took place in the hotel room of the judge Mr. Sirajuddin Mohammed Ibrahim Desai (53) at 3.15 a.m. when the victim went to his room to discuss "an important matter". The victim has issued a statement to the *star* in Johannesburg saying, "I think he (the judge) must have got the wrong impression", while Mr. Desai had sent an SMS to the same news paper denying the allegation. "I am innocent, I find rape offensive." After few days the victim withdrew the complaint.

Kolar Diary

Mr. N. L. Srinivas Prasad

☐ In an election held on 21.12.03 Mr. N. L. Srinivasa Prasad, Advocate and Oath Commissioner was elected as the Vice-President of the Kolar District Central Advocate Association, Kolar. Mr. Prasad is also the Vice-President of Kannada Naadu Party, Kolar District.

☐ In the Special generalbody meeting of the Malur Taluk Advocates Association held on 12-01-2004 under the Presidentship of Mr. K. Ramaiah, to elect the Office Bearers for the year 2004-05, in a surprise move, unanimously elected the following Advocates as the Office Bearers.

President : Mr. K. M. Guru Murthy, Vice-President: Mr. E. K. Somasekhar; General Secretary: Mr. M. K. Anandkumar; Joint Secretary: Mr. M Jagadish; Treasurer : P. Venkatappa.

☐ On 7-1-2004 M.V. Sudhakar Reddy, Advocate expired at Kolar. The Advocates Association, Srinivaspur and Dist. Advocates Association, Kolar, in their special generalbody Meeting condoled the sad demise of its former President.

Appointed

By a Government Notification bearig No. Law 71 LCL 2003 dtd 2-1-2004 Smt. V. Vijayamma, Advocate, Bangalore 12 has been appointed as the Administrator General Karnataka and Official Trustee for a period of 3 years from the date of the notification.

News Focus

On 24th January under the joint auspices of Karnataka State Legal Services Authority and High Court Legal Services Committee, a Bruhat Lok Adalat was held in the High Court premises. Mr. Justice N.K. Jain, Chief Justice, High Court of Karnataka and Patron-in-Chief, Karnataka State Legal Services Aurthority inaugurated it. Mr. Justice Tirath S Thakur, Judge, High Court of Karnataka was the chief guest Mr. Justice MF Saldanha, Mr. Justice R. V. Raveendran and Mr. Justice P. V. Shwanath Shetty were present in the occasion.

Avail books

Bound volumes of AIR 1974 to 1991 are available for sale.

Contact : 22267597
Mobile : 98451 25604

Books Released

☐ A book titled as 'Commentary on the Karnataka Hindu Religious Institutions and Charitable Endowments Act, 1997 and Rules 2002' authored by Prof. V.Naryana Swamy, has been released to market recently.

In order to remove the disparities in five different statutes in respect of the charitable institutions the new Act was brought into force with effect from 1-5-2003 in the State of Karnataka. The different laws are now consolidated and a common law is made applicable to the temples and charitable institutions.

This book containing various decisions of the Supreme Court on the Subject and commentaries published by Sun Publishing House, Bangalore, and priced at Rs. 250/-

☐ On 12-1-2004, in a function held at Vakil Bhavan, Mr. Justice Chandrashekharaiah released an anthology of humorous poems *someನಾರ* authored by Ms. Sreelatha V.Murthy, Advocate, Mr. M. S. Narasimhamurthy, humourist introduced the book. Mr. A. P. Ranganath, Treasurer AAB, B. S. Rajashekar, Vice- President AAB, Ms.B.Jayashree, Joint Secretary AAB were participated. Mr. D. L. Jagadeesh, President AAB, presided.

LAW ENCYCLOPEDIA ON CD-ROM

By STPL Shimla

Price Rs. 8000/- Special Introductory offer Rs. 6000/- only

Supreme Court Judgments (1950-2003) with full text and head notes and More than 1100 Central Acts and Rules

Standard features and utilities:

Different navigation and searches, Bookmark and annotation facility, Law Dictionary, Law References, Legal drafts, Legal forms, Pin Code Directory, STD-ISD Directory, Calculator, Calender, Phone and Address Book

KARNATAKA LAW LIBRARY

All Karnataka Acts & Rules (1950 - 2003) on CD ROM

Price Rs. 2,500/- Special Introductory offer Rs. 2,000/- only

Authorised Distributor for Karnataka :
D. K. Taneja
Karnataka Law House
Law Book Sellers & Publishers
City Civil Court Compound
Bangalore-560 009
Mobile: 98452-97521

A.I.R. SUPREME COURT (A.I.R.S.C.)

YEAR	PRICE PER YEAR	
1950 to 1955	Rs.	352/-
1956 to 1960	Rs.	460/-
1961 to 1965	Rs.	750/-
1966 to 1970	Rs.	850/-
1971 to 1990	Rs.	950/-
1991 to 1995	Rs.	1050/-
1996 to 2000	Rs.	1500/-
2001 to 2002	Rs.	1700/-

All India Reporter Pvt. Ltd.

Subscription rates for 2004

Journal	Regd. B.P.	Bound Vols.	Monthly VPP per Part
All India Reporter	3120/-	***	267/-(M)
Criminal Law Jl.	1860/-	2400/-	162/-(M)
Labour Industrial cases	2064/-	2460/-	179/-(M)
A.I.R. Supreme Court Weekly	3984/-	3240/-	90/-(W)
Supreme Court Monthly Digest	780/-	***	72/-(M)
Corporate Law Cases	2940/-	***	***
AIR Karnataka High Court Report	2280/-1	880/-	102/-(F)

Contact: **A.K. Fadnis**

AMEYA LAW AGENCY
LAW BOOKSELLERS
2/2, Mayura Mansion, 1st Cross
Gandhinagar, Labour Court Building
Opp. to Hotel Kamat Yatri Nivas
BANGALORE - 560 009
Also at : Advocates Association
High Court Unit
Mobile : 9844115016

Programme on IP Laws

On 18-2-2004 a one day professional Improvement programme was held on Intellectual Property laws. It was organised by Krishna & Sourastri, an IP Firm, based at Mumbai and Bangalore.

Mr. Thomas Kuring, Harold L Novick, Jerald L Mayor, Sunil B Krishna, Manish Saurastri, Dr. Savangikar A. Vasant and R. Muralidharan were addressed the participants.

Obituary

We report, with regret, that,

- On 9-2-04 R. V. Goulay(75) Advocate, suffered a massive cardiac stroke in court hall No. 30 at the High Court and immediately died.
- On 11-2-04 B. Bharatheesh (28), Advocate died in a fatal road accident at Bangalore. He was practising on the criminal side as a colleague of Mr. S. Shankarappa, Advocate.

Around the Country

- On 6-2-04 two women lawyers identified as Swarnakumari (32) and Satyavathi (27) residents of Pratap Nagar, Hyderabad were done to death by unindentified assailants. The two bodies were found within 3 kms. of each other. Satyavathi was a junior colleague of Swarnakumari both of whom were practising before criminal courts. On the next day of the incident Hyderabad Police arrested a client of Swarnakumari on charges of murdering her by arranging two supari killers. According to the police sources swarnakumari was assured this person to get an anticipatory bail and collected a big amount as fee but she was unable to secure bail from the court which annoyed her client.
- On the basis of a complaint given by a lady Advocate Mr. Hemant Kumar Pandey an Advocate from Jamshedpur (Jharkhand) was arrested and sent to judicial custody. In her complaint the lady Advocate has stated she was working as colleague of the accused and for a period of three years the accused sexually exploited her by promising that he would marry her. In the meanwhile his marriage with another girl was fixed on February 15. She was also contended that on the suggestion of the accured she got aborted in 2001 and in the records of the Nursing Home the Accured had signed as her husband.
- Maharastra Government has suspended Mr. N.S.Lohare, the Judicial Magistrate First Class (JMFC) of Akola after he was sentenced to 3 months RI by a Latur court for cheating the branch of the State Bank of Hyderabad by presenting the cheques in the name of other individuals. At that point of time Lohare was working as an Advocate at Latur, when he and other two Advocates tried to encash cheques received from the Land Acquisition Department in the names of claimants.

Miscellany

Mr. R. Gopala Reddy, Advocate recently shifted his Chamber from No. 618, Rajeshwari Market, Avenue Road, Bangalore-2 to No. 334, Kodihalli Main Road, Above Hotel Curry Leaf, Airport Road, Ulsoor Post, Bangalore-8 Ph:5261434 (R), 98450 89375 (M).

Cyber Laws-An Introduction

Prof. V. Narayanaswamy, Advocate

The rules and regulation relating to the use of computer, web site and Internet as well as their related matters may be called as Cyber Law. The significant use of Internet is for commercial purpose. There are no territorial barricades for the users of cyber. They need not be citizens of a particular country alone. The web means the Globe and that is the whole world is its territorial jurisdiction. Therefore the users of Internet may be called as Netizens. It is a net and its users are netizens. Knowledge of Cyber Law is essential for all those who are directly indirectly connected with its use. The Browsing centres or Internet Klosks are the shope where one can use the Internet. It is just like a telephone booth with STD and ISD facilities.

The information available on Interent may be downloaded. Downloading is just copying the matter into users file. E-mail facility is popular among cyber users. There are several websites providing e-mail facility. Any message can be sent by user through e-mail to the other user in any part of the world instantaneously, and communicate with the other party on line. Chatting is a facility to talk to each other through Internet by typing or by voice. In order to sent message by international post one may have to spend several rupees.

Whereas by having access to the internet one can directly send the message by internet or chat with another user free of cost, of course by paying internet cafe an amount of Rs. 20/- per hour or less 0than that amount.

The Internet started functioning during 1969. Initially it was used for military secrets and later from 1990 it is called a Net. The computer works on its own language system and program known as software. Software is required to be developed for each programme by a software engineer.

In the filed of cyber many web sites one providing free e-mail facility. They are yahoo.com, hotmail.com, iname.com, Rediff.com., etc.

A contract entered into between two parties through Internet may be called an electronic contract and e-commerce.

Digital Signature

Every document, in order to be authoritative and binding on both parties, must be signed. Singning is putting signature--signature is writing one's name in one's own style and way. How to sign on an e-document (electronic document) digitally? It is by special method used in the Cyber-system. It is called digital signature. It is to identify the originator of a message or contract or e-record. It is built on the technology of secured transmission of e-documents over a computer network. The signature must be safeguarded so that others should not misuse it. Therefore the signature may be kept in safe custody in the computer system by using crypto system key. There are two kinds of keys namely.

(to be continued)

The wedding reception of Mr. Rudresh, Advocate from Bangalore and Ms. S. Meenakshi, Advocate from Doddaballpur took place on 13-12-03 at Sri Mangalya Kalyana Mantapa, Doddaballpur, a day before their wedding.

Published by : Lahari Advocates Forum, No. 2980, "Laxmideep", 17th Cross, K. R. Road, BSK II Stage, Bangalore-560 070 and Printed at : Parimala Mudranalaya, Mount Joy Extension, Hanumanthanagar, Bangalore-560 019. Phone : 26525516. Editor : K. Suryanarayana Rao, Associate Editor : K. Suresh Babu.

ಲಹರಿ ಸಂವಾದ

ಸಂಪುಟ ೪ | ಶಕೆ : ಸ್ವಭಾನು ಸಂವತ್ಸರ, ಮಾಸ : ಮಾಘ–ಫಾಲ್ಗುಣ | ಸಂಚಿಕೆ ೧೧

ಸಾಗಿ ಮಾಗಿ ಹಿರಿತನ... ತಂದಿತಯ್ಯ ಮುತ್ಸದ್ದಿತನ

ಎಪ್ಪತ್ತು, ಎಂಬತ್ತು, ತೊಂಬತ್ತು ವರ್ಷದ 'ವೃದ್ಧರನ್ನು' ಕಾಣುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವರವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಹತ್ತಿರದ ಪಾರ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಊರುಗೋಲು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು. ಅವರಲ್ಲೂ ಬಹುಮಂದಿ ನಾನಾ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬದುಕಿಗೆ ವಿಮುಖರಾದವರೇ. ಆದರೆ ವಕೀಲ ವೃಂದದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ಎಂಬತ್ತು ತೊಂಬತ್ತರ 'ಹರೆಯದವರನ್ನು' ಎಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬದುಕಿಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ ಕೋರ್ಟುಗಳೆಂಬ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ, ದೈಹಿಕವಾಗಿ ದಣಿವರಿಯದೆ ಓಡುವ ಕುದುರೆಗಳು ವಕೀಲರು. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ತೊಂಬತ್ತು ಮೀರಿದರೂ ಬಿಸಿಲು–ಮಳೆಗೆ, ಬಿರುಗಾಳಿ–ಚಳಿಗೆ ಜಗ್ಗದೆ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವವರನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಅಸೂಯೆ ಬಾರದಿದ್ದೀತು?

ಅಂತಹ ಮುತ್ಸದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು : ಇದೇ ಜನವರಿ ೧೨ಕ್ಕೆ ತೊಂಬತ್ತೆರಡರ brithday boy ಆಗಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ವಕಾಲತ್ತುಗಳನ್ನು, ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಅದ್ಭುತ ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ತೊಂಬತ್ತ ಮೂರರ ವಸಂತನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಅಣಿಯಾಗಿ ನಿಂತ ಶಿಸ್ತುಗಾರ ದೊಡ್ಡಸ್ವಾಮಿ, ತ್ಯಾಗ–ಸಂಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಭೀಷ್ಮನನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುವ ಬೂಟು, ಸೂಟು, ಟೈಧಾರಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು.

ಸೂರಾ : ಸಾರ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಯೋಡೇಟಾ.

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು : ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ೧೯೧೨ರಲ್ಲಿ ಅಲಹಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ. ಆಗ ನನ್ನ ತಂದೆ ಸಿ.ಎನ್.ಶಾಸ್ತ್ರಿ ೧೯೦೫ರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋದವರು ೧೯೨೧ ರವರೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಮರಳಿ ಬರುವವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದರು. ಕೆಲಕಾಲ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರು ಬಳಿ ಜೂನಿಯರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು. ಆದರೆ ನಾನು ಎರಡು ವರ್ಷದವನಿದ್ದಾಗಲೇ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಜ್ಜಿ ತಾತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದೆ. ಅಲ್ಲೇ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯಟ್ ಮತ್ತು ಬಿ.ಎಸ್ಸಿಯನ್ನು, ಪೂನಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಆದಾಗಿ ೬ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಎನ್‌ರೋಲ್ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೩೭ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳು. ಸೂಟುಧಾರಿಯಾಗಿ ತಂದೆಯ ಜೊತೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. (ಆಗಿನ್ನೂ ಡ್ರೆಸ್ ಕೋಡ್ ಇರಲಿಲ್ಲ) ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್ ಕೇಸೊಂದರ ಫೈಲನ್ನು ನನಗೆ ನೀಡಿ ತಂದೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರು. ಕಕ್ಷಿದಾರರು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಇದ್ದರು. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಅನ್ನೋರು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು. ಕೇಸನ್ನು ಕೂಗಿದ್ದೇ ತಡ. "who is advocate'' ಅಂದಾಗ ಸಿ. ಎನ್.ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಎಂದೆ.(ನನ್ನ ತಂದೆ ಹೆಸರು) put him to the box ಎನ್ನುತ್ತಾ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಮರು ಮಾತಾಡದೆ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಯೂ ಮುಗಿಸಿದೆ. ತಂದೆಯವರು ಮರಳಿ ಬಂದಾಗ ನಡೆದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಮಾಡಿದೆಯೋ. ನೀನಿನ್ನೂ ಎನ್‌ರೋಲೇ ಆಗಿಲ್ಲ? ಎಂದು ಹೇಳಿದವರೇ ಆ ದಿನವೇ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪ್ಲೀಡರ್ ಆಗಿ ಎನ್‌ರೋಲ್ ಮಾಡಿಸಿದರು. This is my dramatic entry in to the field ಎಂದು ನಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇ ಇಡೀ ಸಂದರ್ಶನ ನಗೆ ಅಲೆಯ ಮೇಲೆ ತೇಲಿತ್ತು. ಎಷ್ಟೇ ಆಗಲಿ ವಿಟ್–ನೆಸ್‌ಬಾಕ್ಸ್ ಇರುವುದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲೇ ತಾನೆ?

ಸೂರಾ : ನಿಮ್ಮ ದಿನಚರಿ

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು : ಈಗಲೂ ೫.೩೦ಕ್ಕೇ ಮೊದಲೇ ನಾನು ಏಳುವುದು. ಮನೇಲಿ ಕಾಫಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಈಗಲೂ ನಂದೇ. ನನ್ನ ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳನ್ನು ನಾನೇ ಒಗೆದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೋತೀನಿ. ನಂತರ ಕನ್ನಡ–ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದುವ ಅಭ್ಯಾಸ. ಬಳೆಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿಯಿದ್ದಾಗ ೮ ಗಂಟೆಗೇ ಸೈಕಲ್ ಏರಿ ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದೆ. ೧೯೫೦ರ ನಂತರ ಬಿ.ಟಿ.ಎಸ್. ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಕೂಡಾ.

ಸೂರಾ : ಬಿ.ಎಂ.ಟಿ.ಸಿ. ಸಂಸ್ಥೆ ಸನ್ಮಾನಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಸುಧೀರ್ಘ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು : ಧಾರಾಳಾವಾಗಿ, ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ರಿಕ್ಷಾ ಅಥವಾ ಕಕ್ಷಿದಾರರ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಟ.

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು : ಆಗ ವಕೀಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅದಮ್ಯ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳೇ. ಆಗ ಇಡೀ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದುದು ೩೦೦ ಮಂದಿ ವಕೀಲರು. ಚಿರಪರಿಚಿತ ವಾತಾವರಣ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತೀರಾ ಕ್ಲೋಸ್ಡ್ ಸರ್ಕಲ್.ಆದರೂ, ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ಔಚಿತ್ಯವನ್ನು ಮೀರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಚಯದ ದುರುಪಯೋಗವನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಂಥಾ ಗಂಭೀರ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲೂ ಸೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ಹ್ಯೂಮರ್ ನನ್ನ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ ಅವರ ಬಳಿ ನನ್ನ ಮ್ಯಾಟರ್ ಬಂತು. ಅಡ್ಮಿಷನ್ ಆಗಲೇ ಬೇಕೆಂದು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಾದಿಸಿದೆ. ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು Mr. Shastri, Justice is not generasity ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಮುಂದಿನ ವಾರ ನಾನು ರಜೆಯ ಮೇಲಿರ್ತೀನಿ,why don't you try to get it posted before some other Judge ಅಂದರು. ನಾನು ಹೇಳಿದೆ your honour, I don't know any judge. ಎಂದೆ ವಾತಾವರಣ ತಿಳಿಯಾಗಿತ್ತು

ಸೂರಾ : ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಗ್ತಾ ಇದ್ರೂ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಗೆ ಏಕೆ ಬಂದಿರಿ. ಹಾಗೆ ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಎಂದಾದರೂ ವಿಷಾದಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು : ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೈತುಂಬ ಕೆಲಸವಿತ್ತು, ಸಂಪಾದನೆ ಇತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಪೈಪೋಟಿ ಇತ್ತು. ೧೯೪೫ರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ ನರಸಿಂಹರಾಜಪುರದ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದೆ. (ಸಂಬಳ ೧೫೦ ರೂ.ಗಳು) ಹಾಗೇ ೧೯೫೭ರಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಡಿಷನಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಆಫರನ್ನು ಸಹಾ ನಿರಾಕರಿಸಿದೆ. ಕಾರಣ ಇಚ್ಚೆ ಇರುವಷ್ಟು ದಿನವೂ ನಿವೃತ್ತನಾಗದೆ ವಕೀಲವಾಗಿರುವ ಲೆಕ್ಕಚಾರವೇ ನನಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ನನಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಅಗತ್ಯವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ದುಡಿವ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿ ನಿರಾಶೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಇಂದಿನ ಅನಿಸಿಕೆ ಕೂಡಾ.

ಸೂರಾ : ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು : ಅದು ಯಾಕೋ ನನಗೆ ಒಗ್ಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಮುಂದೆ ನಿಂತಾಗ ಆಪಾದಿತರಿಗಿರಲಿ ವಕೀಲನಾದ ನನ್ನ ಮುಖವೇ ಕೆಂಪಾಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು(Pocker face) ಹಾಗಾಗಿ ಅತ್ತ ಸುಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಸೂರಾ : ನೀವು ಇಷ್ಟವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಯಾರು? ಯಾಕೆ?

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು : ಸರ್ ಡಾರ್ಸಿ ರೈಲಿ ಜಃವೆಂಕಟರಮಣರಾವ್ ನಾಯ್ಡು ಜಃದಾಸ್‌ಗುಪ್ತಾ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಪೈ ಮುಂತಾದವರು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ರೈಲಿ ಅವರು ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ವಕೀಲರ ವಾದಕ್ಕೆ ತಡೆಯೊಡ್ಡದೆ ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಆಲಿಸುವುದು, ಕಡತಗಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ಒಯ್ದಾಗ ಮೆಮೋಗಳನ್ನು ಸಹ ಓದಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು, ಒಬ್ಬರು Lawನಲ್ಲಿ ಪ್ರಭೃತಿ ಎನಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು, Factsನಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದುದು. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬಬ್ಬರೂ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ. ವಕೀಲರ ಜೊತೆಗಿನ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಂಬಂಧಗಳು ಅನುಕರಣೀಯ.

ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಅಪೀಲ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ವಿರುದ್ಧವೇ ನಾನು ವಕಾಲತ್ತು ವಹಿಸಿದಾಗ ಧರ್ಮ ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಕೇಸನ್ನು ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದು ನನಗೆ ಮರೆಯದ ಸಂಗತಿ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತರಾದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಯುಕ್ತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸೂರಾ : ನಿಮ್ಮ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳ್ತಿರಾ ಸಾರ್.

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು : ೧೯೩೭ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿ ಹಿಡಿದೆ. ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಲಾಯರ್ ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣರಾವ್ ಅವರ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾದೆ. ಮದುವೆಯ ನಂತರ ೬೭ ವರ್ಷಗಳ ನನ್ನ ಜೀವಿತದಲ್ಲಿ ದಾಂಪತ್ಯ ಯೋಗವಿದ್ದದ್ದು ಎಂಟು ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ. ಆಗಿನ್ನು ೩೫ ವರ್ಷ. ಮರುಮದುವೆಯಾಗದಿರಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಯಾರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಸ್ವಯಂ ನನಗೆ ಹೆಣ್ಣುಕೊಟ್ಟ ಮಾವನೇ ಹೇಳಿದರೂ ನನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನೆ ಬದಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ She was a good women. I did not want to take a chance. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ತೀರಿಹೋದಾಗ ದೊಡ್ಡ ಮಗ ಸಿಂಹನಿಗೆ ೩. ವರ್ಷ ಶ್ರೀನಾಥ್‌ಗೆ ಒಂದು ಕಾಲು ವರ್ಷ. ತಬ್ಬಲಿತನ ಅವರ ಅರಿವಿಗೆ ಬಾರದಂತೆ ಸಾಕಿ ಸ್ನೇಹಿತರಂತೆ ಬೆಳೆಸಿದೆ. ಸುದೈವದಿಂದ ನಮ್ಮದು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ವೃತ್ತಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಸೂರಾ : ಆದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಲಾಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದರಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು?

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು : ಬದುಕಿನ ಮಾರ್ಗದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟೆ. ಅವರ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಾನೆಂದೂ ಅಡ್ಡ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಸ್ವತಃ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ಕೈಲಿ ಆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದನ್ನು ಮನಗಂಡೆ. ಈಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃದ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ನನಗೆ ಸಂತಹ ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಡಾಟರ್–ಇನ್‌ಲಾಸ್ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆದು ನನ್ನದು ಸಂತ್ಯಾಪ್ತ ಜೀವನ. ಈಗಲೂ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಳಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇರುವುದರಿಂದ ವಿವಾದಗಳಿಗಾಗಲೀ ಅಪೀಲ್‌ಗಾಗಲಿ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದರು ನಗುತ್ತಾ.

ಸೂರಾ : ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ–

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು : ಕ್ರಿಯೇಟಿವ್ ಆಗಿಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಸದಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಇರೋದು ನೋಡಿ, ಶರೀರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುಪ್ಪನ್ನು ಯಾರೂ ತಡೆಯಲಾರರು. ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ನಾನು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುವ ಮುಪ್ಪನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ನಂಬಿಕೆ. (ಮತ್ತೆ ನಗು).

ಸೂರಾ : ಕಾನೂನಿನ ಓದು ಮತ್ತೆ ಇತರೆ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇತರೇ ಹವ್ಯಾಸ.

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು : 'ಕೇಸಿಗಾಗಿ' ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಓದಿ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡತೆಯೇ ಜನರಲ್ ಆಗೂ ಓದುವುದಿದೆ. ನಾನು ಕಲಿತಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ 'ಲೀಡಿಂಗ್ ಪುರೋಹಿತನೇ' ಆಗಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ನಿಷ್ಠೆ ಪೂರ್ಣ ನನ್ನ ವೃತ್ತಿಗೇ, ಮಕ್ಕಳ ಜತೆ ಪಾರ್ಟಿ–ಫಂಕ್ಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಹಿರಿಯರು–ಕಿರಿಯರ ಭೇದವೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೂ ಹೋಗಿದ್ದೆ.

ಸೂರಾ : ತಮ್ಮ ಅಡ್ರೆಸ್?

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು : ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಇದ್ದರೂ ಹಾಸಿಗೆ ಇರುವುದು ಚಿಕ್ಕವನು ಶ್ರೀನಾಥ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ. ಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಅಡ್ರೆಸ್ ಅದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. (ನಗು)

ಸೂರಾ : ತಮ್ಮ ಸುಧೀರ್ಘ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಕೆಲವು ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗಬಹುದು.

(೨ನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ)

ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಲು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಟಾಡಾ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇವೆ. ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ರಾಜ್ಯ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ಬಗೆಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೂ ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಗಳು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ವಕೀಲರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಂತಹ ವಕೀಲರಿಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಪರ ರಾಜ್ಯ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲದೇ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಸರಕಾರಿ ಪ್ಲೀಡರ್‌ಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಪರವಾಗಿ ವಾದಿಸುವ ಈ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮೆರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ನೇಮಿಸುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ನಿಗದಿತ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಅವರು ಖಾಸಗೀ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿ ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ ಸೆಶನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಿ.ಜೆ.ಎಂ. ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿ ಅವರ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಪರ ವಾದ ಮಂಡಿಸಲು ಸರಕಾರಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೊಲೀಸ್ ವಲಯ (ದಾವಣಗೆರೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಳಗಾಂ, ಮಂಗಳೂರು) ಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೆಷನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಲಗಳಿಗೂ ಒಬ್ಬ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ನೇಮಕಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸೀನಿಯರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಎನ್ನುವವರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ದರ್ಜೆಯಿಂದ ಐದು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಪದೋನ್ನತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಿ.ಜೆ.ಎಂ. ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಹುದ್ದೆಗೆ ನೇಮಕ ಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕಡಿಮೆ ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ನ್ಯಾಯಾವಾದಿ ಗಳಾಗಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರಬೇಕು.

ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಅನುಮತಿ ಮೇರೆಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರನ್ನು ನೇಮಿಸ ಬಹುದು. ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಸೆಷನ್ಸ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಒಂದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೆಷನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಸಹಮತಿ ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅಂತಹವರು ಕಡಿಮೆ ಅಂದರೆ 17 ವರ್ಷ ವಕೀಲರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಸೆಷನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ವಾದಿಸಲು ಸರಕಾರಿ ವಕೀಲರೇ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿಯಮವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ ಗಂಭೀರವಾದುದು ಅಥವಾ ನಾಜೂಕು ಪ್ರಕರಣ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಸರಕಾರ ಕೇವಲ ಆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ವಿಶೇಷ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಎಂದು ನೇಮಿಸುಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಮೈಸೂರು ಟಾಡಾ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಶಕೀರಾ ಕೊಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕೇವಲ ಆ ಪ್ರಕರಣ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದು ಸೆಷನ್ಸ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಇತರ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಅವರೇ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕಲಂ ೧೯೯(೨) ಅನ್ವಯ ಯಾವುದಾದರೂ ವ್ಯಕ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು, ಸರಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ–ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಗೆಯ ಮಾನಹಾನಿ (Defamation) ಮಾಡಿದ ದೂರು ಬಂದಾಗ ಮಾನಹಾನಿ ಎಸಗಿದವನ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದೂರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಆರೋಪವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಮಾತ್ರ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆ ಸಮಾರಂಭ

ದಿನಾಂಕ ೧೨-೧-೨೦೦೪ರಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧-೪೫ ಗಂಟೆಗೆ ನಗರದ ವಕೀಲರ ಭವನದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವಕೀಲರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಲತಾ.ವಿ.ಮೂರ್ತಿರವರ "ಸಂಸಾರ"(some ಸಾರ) ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಹಾಸ್ಯ ಕವನ ಸಂಚಯದ ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಉ॥ನ್ಯಾ॥ನ್ಯಾ॥ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಧಾರಾವಾಹಿಗಳ ಜನಪ್ರಿಯರಾದ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿರವರು ಮತ್ತು ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇತರ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪುಸ್ತಕದ ಕರ್ತೃ ಲತಾಮೂರ್ತಿ ಮುಂತಾದವರು ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಸೀನರಾಗಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ದಿವಾಕರ ಮದ್ದೂರು ರವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಗೋಪಾಲ ಸ್ವಾಮಿರವರು ಅತಿಥಿಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಸಾಧನೆ, ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಾಗತ ಕೋರಿದರು. ನಂತರ ಉ॥ನ್ಯಾ॥ನ್ಯಾ॥ಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಅಮೃತ ಹಸ್ತದಿಂದ (some ಸಾರ) ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಪುಸ್ತಕದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮತಿ ಶ್ರೀಲತಾಮೂರ್ತಿರವರು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ದೈನಂದಿನ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ನೈಜ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಸರಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಕವನ ಸಂಕಲನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ದಾಂಪತ್ಯ ಅನುಭವಗಳೂ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಸರಳ ಭಾಷೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದೇ ಸೂಕ್ತ ಮುದ್ದಣ್ಣ ಮನೋರಮೇ ಸಲ್ಲಾಪ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನ ಎಂದರು.

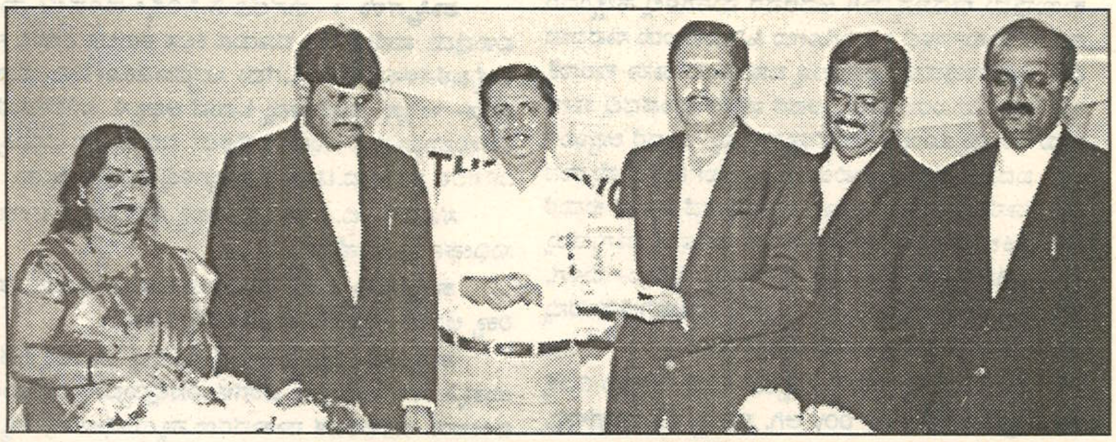

ಹಾಸ್ಯ ಲೇಖಕರೂ, ಮತ್ತು ಪಾ.ಪ.ಪಾಂಡು ಮತ್ತಿತರ ದೂರದರ್ಶನ ಧಾರಾವಾಹಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಜನಪ್ರಿಯರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್.ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಹಾಸ್ಯ ಶೈಲಿಯ ಭಾಷೆಗೆ ಚುರುಕು ನೀಡಿ ಸಭಿಕರಲ್ಲಿ ಸದಾ ನಗೆಗಡಲಲ್ಲಿ ತೇಲಿಸಿದರು. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಾಗೂ ದೈನಂದಿನ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿರುವಂಥವುಗಳಾದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ, ಪದಗಳ ಜೋಡಣೆಯಿಂದ ಓದುಗರ ಮನ ಸೆಳೆದು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಶೈಲಿ ಬಳಸಿರುವುದು ಸೊಗಸಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಹಲವು ಸಾಹಿತಿಗಳು ಇದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದರೂ ಬಳಸಿದ ರೂಪ ಶೈಲಿ ಬೇರೆಯದು ಆದರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಲತಾಮೂರ್ತಿರವರು ತಮ್ಮ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ಓದುಗನನ್ನು ಸೆಳೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಲೇಪಿಸಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಸದಾ ಎಲ್ಲರ ಮನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಇವರು ಮೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಹೊರತಂದಿದ್ದರೂ, ಒಂದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಶೈಲಿಯ ಮತ್ತು ಕೈ ಬರಹ ಪಳಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆಂದೂ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ಹಲವಾರು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಟಿ.ಪಿ.ಕೈಲಾಸಂ ಬಿ.ಆರ್‌ಲಕ್ಷ್ಮಣ್, ಮುದ್ದಣ್ಣನ ರಾಮಶ್ವಮೇದಯಾಗ ಅ.ರಾ.ಮಿತ್ರ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ, ಬೀಚಿ, ಕಣ್ಣನ್ ಮುಂತಾದ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಕವನ ಶೈಲಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಠಿಸಿ ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ ಬೇಡ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲೆ ಬರೆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದರು.

ಬದುಕಿನಲ್ಲಿನ ಹಾಸ್ಯದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಸಭೆಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿ ನಡೆಸುವುದೇ ಕಷ್ಟ ಅದರಲ್ಲೂ ಸಮಯ ಒದಗಿಸಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಅತೀ ಕಷ್ಟ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲತಾ.ವಿ.ಮೂರ್ತಿರವರ ಸಾಧನೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬೇಕಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗಂಡಿನ ಯಶಸ್ಸಿನ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೈವಾಡವಿರುತ್ತದೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಲತರವರ ಯಶಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಪತಿಯ ಸಹಕಾರವಿರುವುದು ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಗುರಿತಿಸಬಹುದೆಂದರು.

'ಸಂ–ಸಾರ' ಪುಸ್ತಕದ ಲೇಖಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಶ್ರೀಲತ.ವಿ.ಮೂರ್ತಿರವರು ಮಾತನಾಡಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಂದಿಸಿ ತಮ್ಮ ಈ ಹಿಂದಿನ ಮೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಾಗ ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ನೀಡಿದ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೂ ನೀಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು.

ಸಂಘದ ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಎ.ಪಿ.ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಸಭೆಯ ವಂದನಾರ್ಪಣಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.

ಇಡೀ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಿರೂಪಣಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಗರ ವಿಭಾಗದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರ್‌ರವರು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.

ವರದಿ : ಎಸ್.ಗೋಪಾಲ್

ಸಾಗಿ, ಮಾಗಿ ಹಿರಿತನ...... (೧ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು : ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಕಕ್ಷಿಗಾರರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಕರ್ಮ ಯೋಗಿಯಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದ್ವೇಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಲ್ಲಿ ವಿವೇಕ ಕೈಬಿಡುತ್ತದೆ. ದುರಾಸೆ, ಈರ್ಷ್ಯೆ, ಕೋಪತಾಪಗಳನ್ನು ವರ್ಜಿಸಬೇಕು. ಹಾಗಾದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಜೀವನ ಹಿತವಾಗಿರುತ್ತೆ.

ಸೂರಾ : ಸಾರ್, ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯೋಣವೇ? Coffe with life with in it.

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು : why not ನಡೀರಿ.... ಎನ್ನುತ್ತಾ ಈಗಲೂ ನಾನು 'ಜೂನಿಯರ್ ಸಾರ್' ಎನ್ನುವ ಶಾಮಣ್ಣನವರ ಜೊತೆ ಲೈಫ್ ಈಸ್ ಫಾರ್ ಲಿವಿಂಗ್ ಎನ್ನುವಂತೆ ಹೊಸ ವಕೀಲರ ಭವನದ 'ಮಹಡಿ ಏರಿದಂತೆಯೇ ಸಲೀಸಾಗಿ ಇಳಿದು ಕಾಫಿಗೆ ಬಂದರು. "ಸಾರ್ ಷುಗರ್ ಲೆಸ್ಸಾ ಎಂದ ಮಾಣಿಗೆ, ಇಲ್ಲಯ್ಯಾ ಷುಗರ್ ಇರೋದೇ ಬೇಕು" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಕಾಫಿ ಹೀರಿದ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರು ಒಟ್ಟಿಗೆ, ಷುಗರ್‌ಲೆಸ್ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುವ ನಾನು ಅಂದೂ ಸಕ್ಕರೆ ಇರುವ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಅವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೀರಿ ದಟ್ ಈಸ್ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ! ಅನ್ನುತ್ತಾ ನಗುತ್ತಾ ಬೀಳ್ಕೊಂಡೆ. – **ಸೂತ್ರಾಧಾರ ರಾಮಯ್ಯ.**

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ, ಸಂ. ೨೯೮೦ "ಲಕ್ಷ್ಮೀದೀಪ್", ೧೭ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಬನಶಂಕರಿ ೨ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು–೫೬೦೦೭೦. ಮುದ್ರಕರು : ಪರಿಮಳ ಮುದ್ರಣಾಲಯ ಮೌಂಟ್‌ಜಾಯ್ ಬಡಾವಣೆ, ಹನುಮಂತನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು–೫೬೦೦೧೯, ದೂರವಾಣಿ : ೬೫೨೫೫೧೬. ಸಂಪಾದಕರು : ಜಿ. ಎಸ್. ನಟರಾಜನ್, ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು : ವಿ. ಎನ್. ಮೂರ್ತಿ